

Διαχειριστές του Βλάχικου ζητήματος

**Γράφει ο
Τσιαμήτρος
Γιάννης
εκπ/κός-
χοροδιδάσκαλος**

(τελευταίο)

Στο σημερινό σημείωμά μας κλείνουμε το θέμα αυτό προσθέτοντας και άλλους διαχειριστές του βλάχικου θέματος. Ο στόχος μας είναι η σωστή ενημέρωση από έγκριτους επιστήμονες, χωρίς παρωπίδες και αλλότριες σκοπιμότητες. Από το βιβλίο του Ν. Α. Κατσάνη 'Οι Βλάχοι, σελίδες από την ιστορία τη γλώσσα και την παράδοση', εκδόσεις UNIVERSITY STUDIO PRESS, Θεσ/νίκη 2010, σελ 132-134 παρατηρούμε τα εξής:

«Μια ομάδα διαχειριστών του ζητήματος που υπάρχουν στον ελληνικό χώρο είναι και οι επίγονοι μερικών Βλάχων που αδικώς ή δικαίως κυνήγησε και τους ταλαιπώρησε το ελληνικό κράτος. Οι περισσότεροι είχαν διαπράξει το 'αμάρτημα' ότι υπήρξαν μαθητές των Ρουμανικών σχολείων και κατά κάποιον τρόπο συνδέθηκαν με τους Ρουμάνους και πολλοί από αυτούς σταδιοδρόμησαν στην Ρουμανία.

Οι επίγονοι αυτοί με δυσάρεστες αναμνήσεις για τον κατατρεγμό των προγόνων τους, έχουν, μερικοί, επαφές με Βλάχους της διασποράς και καθοδηγούνται από αυτούς. Ιδρύουν εταιρείες και σωματεία με ελάχιστα μέλη και έχοντας ως προπέτασμα τις δημοκρατικές αρχές και τις οδηγίες της Ε.Ε., προσπαθούν με νόμιμο και φιλήσυχο τρόπο να προβάλλουν τις απόψεις τους (βλ. δίκη Μπλέτσα).

Επιχαίρουν συνήθως όταν το βλάχικο ζήτημα ανακινείται

και όταν δυσμενείς κρίσεις για την χώρα μας προβάλλονται από θεσμικά όργανα του εξωτερικού. Ελάχιστοι από τους προγόνους αυτών είχαν ενεργό συμμετοχή στην Ρουμανική προπαγάνδα. Ο άδικος πολλές φορές σιγματισμός αυτών των Βλάχων (όπως πρόσφατα με τον εμφύλιο) διατηρεί την πικρία των απογόνων τους.

Εδώ πρέπει να γίνει μια παρένθεση για το θέμα των Βλάχων, που υπήρξαν μαθητές των Ρουμανικών σχολείων. Οι περισσότεροι από αυτούς, που υπήρξαν μαθητές τους, ιδίως οι προερχόμενοι από κτηνοτροφικές οικογένειες, οδηγήθηκαν σ'αυτά από άγνοια και από την προπαγάνδα που είχε σαν δέλεαρ την προβολή περιπτώσεων συγγενών και συγχωριανών που σταδιοδρόμησαν στη Ρουμανία.

Επίσης η αβελτηρία (νωθρότητα) του ελληνικού κράτους και η έλλειψη μέριμνας για τις περιπτώσεις αυτές, οδήγησαν πολλούς αθώους στο στόμα του λύκου, όπως στην περίπτωση των σχολείων που ιδρύθηκαν στα Γρεβενά, Ιωάννινα και Θεσσαλονίκη μετά το σύμφωνο, που υπέγραψε ο Βενιζέλος το 1913 με το οποίο αναγνωρίζονταν βλάχικη γλωσσική μειονότητα.

Παρά τα όποια δίκαια, που είχε η εξωτερική πολιτική του Βενιζέλου, έπρεπε το ελληνικό κράτος να μεριμνήσει για τις περιοχές αυτές και να ιδρύσει σχολεία και οικοτροφεία με δωρεάν μόρφωση των παιδιών των Βλάχων, ώστε να αποφύγουν την προπαγανδιστική παγίδα, το σιγματισμό τους ως μη νομιμόφρονες πολίτες με τα γνωστά επακόλουθα».

Από την προσωπική μας εμπειρία παραθέτουμε τους τελευταίους διαχειριστές του ζητήματος, όπου πρωταγωνιστούν οι ίδιοι οι Βλάχοι. Αυτοί έχουν ιδρύσει πάρα πολλά σωματεία και συλλόγους με αποκορύφωμα την Πανελλήνια Ομοσπονδία Πολιτιστικών συλλόγων Βλάχων, ως δευτεροβάθμιο όργανο με 107 συλλόγους -μέλη.

Οι δραστηριότητες των τοπικών συλλόγων και της ΠΟΠΣΒ πράγματι αποβλέπουν στο να ενώσουν τους Βλάχους με την διατήρηση τόσο της μουσικοχορευτικής και εθιμικής παράδοσης τους αλλά και της γλώσσας τους (Τα βλάχικα, σύμφωνα και με τους ειδικούς γλωσσολόγους, είναι το σύνολο των διαλέκτων μιας μη ομογενοποιημένης και μη κωδικοποιημένης προφορικής γλώσσας και είναι μία από τις τέσσερις ρομανικές-δηλαδή νεολατινικές-γλώσσες της Βαλκανικής λατινικής. Πηγή ιστοσελίδα ΠΟΠΣΒ -<http://www.vlachs-popsv.gr>).

Ωστόσο, εκείνο που λείπει είναι ένα κέντρο Μελετών των βλάχικων ζητημάτων, το οποίο θα πρέπει να δημιουργηθεί και να αναπτυχθεί μέσα στην ελληνική πραγματικότητα με σεβασμό στην κουλτούρα και την γλώσσα των Βλαχοφώνων Ελλήνων, μακριά από τις τυχοδιωκτικές ενέργειες φορέων του εξωτερικού (Συμβούλιο των Αρμάνων), όπου εκεί ήδη έχουν προβεί σε καθιέρωση μιας γλώσσας-εκτρώματος με νεολογισμούς, δακορουμανισμούς και προσωπικές κατασκευές. Η βλάχικη γλώσσα είναι προφορική, έχει πολλά ιδιώματα και αυτά πρέπει να μελετηθούν σωστά και στην πραγματική τους διάσταση. Επιτέλους οι ίδιοι βλαχόφωνοι Έλληνες πρέπει να πάρουν το ζήτημα στα χέρια τους γιατί η κοιτίδα και η Μητρόπολη των Βλάχων είναι η Πίνδος και ο ελληνικός χώρος.

Τελειώνοντας το σημείωμα τονίζουμε ότι στο τελευταίο Αντάμωμα (27ο), που έγινε φέτος στο Μέτσοβο (2011), αποφασίστηκε ομόφωνα η ίδρυση «Παγκόσμιας βλάχικης Αμφικτιονίας», γεγονός που αποτελεί ελπίδα για την επίλυση όλων των βλάχικων ζητημάτων (μόνιμο ειδικό επιστημονικό κέντρο έρευνας, τεκμηρίωσης και πληροφόρησης, κλπ) και την ανάδειξη επιτέλους της χώρας μας ως διαχρονικού μητροπολιτικού κέντρου και σημείου αναφοράς του απανταχού βλαχόφωνου στοιχείου.